



Załącznik  
do Uchwały nr 474/99/V/2016  
Zarządu Województwa Śląskiego  
z dnia 15.03.2016 roku

**ROCZNA INFORMACJA DOTYCZĄCA DZIAŁAŃ  
W ZAKRESIE EWALUACJI REALIZOWANYCH  
PRZEZ INSTYTUCJĘ ZARZADZAJĄCĄ  
REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM  
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2007-2013  
(IZ RPO WSL) W ROKU 2015**

Katowice, marzec 2016 r.

## 1. Informacja dotycząca działań podjętych w zakresie budowy potencjału ewaluacyjnego

Działania zrealizowane przez IZ RPO WSL w 2015 r. w zakresie budowy potencjału ewaluacyjnego można podzielić na następujące kategorie:

- funkcjonowanie Grupy Sterującej ds. ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, wspierającej planowanie i koordynowanie procesu ewaluacji RPO WSL,
- rozpowszechnianie informacji na temat prowadzonych działań w ramach procesu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego,
- udział przedstawicieli IZ RPO WSL w studiach, szkoleniach i konferencjach poświęconych problematyce ewaluacji.

Szczegółowe informacje dotyczące działań podjętych w 2015 r. przez IZ RPO WSL:

- organizacja dwóch spotkań Grupy sterującej ds. ewaluacji:
  - 27 sierpnia 2015 r. zorganizowano posiedzenie Grupy sterującej, podczas której zaprezentowano wyniki dwóch zakończonych badań ewaluacyjnych: „Analiza struktury organizacyjnej i zatrudnienia w Instytucji Zarządzającej oraz w Instytucjach Pośredniczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” oraz „Analiza koncepcji systemu popytowego wsparcia MSP i pracowników w województwie śląskim w ramach RPO WSL 2014-2020”,
  - 17 listopada 2015 r. - zorganizowano posiedzenie Grupy sterującej, podczas której zaprezentowano wyniki kolejnych dwóch zakończonych badań: „Ocena ex ante zastosowania instrumentów finansowych w ramach priorytetu inwestycyjnego 4c – wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym RPO WSL 2014-2020” oraz „Wpływ realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO WSL) na rozwój społeczno – gospodarczy województwa śląskiego, z wykorzystaniem makroekonomicznego 5-sektorowego modelu HERMIN”. Przedmiotowe spotkanie było jednocześnie ostatnim posiedzeniem Grupy Sterującej ds. ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.
- rozpowszechnianie informacji na temat prowadzonych działań w ramach procesu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego:
  - prowadzenie w ramach strony internetowej Instytucji Zarządzającej RPO WSL [www.rpo.slaskie.pl](http://www.rpo.slaskie.pl) podstrony poświęconej ewaluacji, na której publikowane są ogłoszenia o zamówieniach na przeprowadzenie badań ewaluacyjnych, raporty z badań oraz bieżące informacje na temat całego procesu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013,
  - druk raportów (finansowany ze środków Pomocy Technicznej RPO WSL na lata 2007-2013) z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych: „Ocena ex ante instrumentów

finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” oraz „Wpływ realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO WSL) na rozwój społeczno-gospodarczy województwa śląskiego, z wykorzystaniem makroekonomicznego 5- sektorowego modelu HERMIN”.

- udział przedstawicieli IZ w konferencjach, szkoleniach, spotkaniach poświęconych problematyce ewaluacji:

- 21-23 stycznia 2015 r. - Warsztaty poświęcone wypracowaniu współpracy pomiędzy podmiotami sieci ROT org. w ramach projektu „Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim”, organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Milówka,

- 26-27 lutego 2015 r. - Spotkanie Zespołu sterującego procesem ewaluacji Polityki Spójności oraz Grupy Sterującej Ewaluacją PO KL, organizator: MiiR i Samorząd Województwa Małopolskiego (1 osoba),

-14 kwietnia 2015 r. - Warsztaty dotyczące wsparcia procesu przygotowania planów ewaluacji na perspektywę 2014-2020, organizator: MiiR, Warszawa (1 osoba),

- 18 maja 2015 r. - Warsztaty dotyczące wsparcia procesu przygotowania planów ewaluacji na perspektywę 2014-2020. Plan ewaluacji Umowy Partnerstwa, organizator: MiiR, Warszawa (1 osoba),

- 25-26 maja 2015 r. - Warsztaty dot. wsparcia procesu przygotowania planów ewaluacji na perspektywę 2014-2020, ujęcie w planach badań realizowanych z wykorzystaniem metod kontryfaktycznych i ewaluacji opartych na teorii, organizator: MiiR, Warszawa (1 osoba),

- 03 września 2015 r. - Spotkanie konsultacyjne projektu Instrukcji monitorowania dostępności transportowej, organizator: MiiR, Warszawa (1 osoba),

- 28-29 września 2015 r. - XI Konferencja Ewaluacyjna „Ewaluacja polityki spójności. Rezultaty, wyzwania, rozwiązania”, organizator: MiiR, PARP, PTE, Kraków (2 osoby),

- 23 październik 2015 r.- Prezentacja raportu częściowego z badania ewaluacyjnego ex post „Wpływ polityki spójności 2007-2013 na środowisko naturalne”, organizator: MiiR, Warszawa (1 osoba).

- udział przedstawicieli IZ w studiach podyplomowych z zakresu ewaluacji:

- styczeń – maj 2015 r. – kontynuacja rozpoczętych przez pracownika IZ RPO WSL studiów w ramach VII edycji Akademii Ewaluacji Programów Rozwoju Społeczno-Gospodarczego, organizowanej przez Uniwersytet Warszawski, Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych, Warszawa (1 osoba).

## 2. Informacja dotycząca zrealizowanych badań ewaluacyjnych oraz wdrożonych rekomendacji

Jednostka ewaluacyjna w 2015 roku zrealizowała 7 badań, w tym dwa finansowane ze środków Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013:

- 1) badanie ewaluacyjne pn: „Wpływ realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO WSL) na rozwój społeczno – gospodarczy województwa śląskiego, z wykorzystaniem makroekonomicznego 5-sektorowego modelu HERMIN”.

Termin realizacji: : 21.07.2015r. – 06.10.2015r.

Wykonawca: Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą we Wrocławiu

Koszt: 86 100,00 zł brutto

Głównym celem badania było określenie i ocena wpływu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 na szereg wskaźników makroekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem dwóch wskaźników realizacji celu głównego Programu. Badanie zostało zrealizowane przy użyciu 5-sektorowego modelu HERMIN dla gospodarki województwa śląskiego, który bazuje na najbardziej aktualnej wersji modelu krajowego dla Polski wykorzystywanym przez Komisję Europejską i będącym częścią *Cohesion System of HERMIN Models* (CSHM).

Analiza została przeprowadzona dla okresu 2007-2020 na podstawie wydatków poniesionych i planowanych w ramach Programu z budżetu Unii Europejskiej oraz budżetu państwa w latach 2010-2016. Otrzymane wyniki zaprezentowane zostały na poziomie województwa, a w przypadku wskaźników celu głównego także na poziomie każdego z czterech subregionów.

Wyniki przeprowadzonego badania ewaluacyjnego wskazują jednoznacznie na pozytywne oddziaływanie RPO WSL na rozwój gospodarczy województwa śląskiego i każdego z czterech subregionów w całym analizowanym okresie 2007-2020. Odzwierciedleniem tego są przede wszystkim niżej przedstawione wnioski wypracowane w ramach badania:

1. W okresie finansowania Programu (2008-2020) średnioroczny wkład RPO WSL we wzrost poziomu PKB ma kształtować się w granicach od 1,0% (subregion centralny) do 1,4% (subregion południowy). W rezultacie w całym regionie średnioroczna wartość wpływu Programu na zmianę PKB ma wynosić we wspomnianym okresie ok. 1,1 %.
2. Liczba dodatkowych miejsc pracy utworzonych dzięki wsparciu w ramach Programu w okresie 2008-2020 znajduje się w przedziale od 1,3% (subregion centralny) do 1,5% (subregion zachodni). Łącznie w całym województwie śląskim liczba dodatkowych miejsc pracy miała być wyższa w 2015 r. o 1,4% (25,1 tys.).
3. W okresie od 2013 r. nastąpiła realokacja funduszy w ramach RPO WSL 2007-2013 z subregionów południowego, północnego i zachodniego w kierunku Konurbacji Śląskiej. Aby zwiększyć skuteczność polityki spójności w zakresie dynamizacji procesów konwergencyjnych wewnątrz województwa śląskiego należy rozbudować bazy produkcyjne subregionów południowego, północnego i zachodniego jak również podjąć działania pobudzające inicjatywy sektora prywatnego.

4. Efektem przyrostu PKB będzie zmniejszenie dystansu dzielącego województwo śląskie od przeciętnej wartości PKB per capita w PPS dla Unii Europejskiej – w roku 2015r. dzięki wsparciu finansowemu w ramach Programu, wskaźnik w regionie miał osiągnąć poziom 71,8% i być wyższy o 1,0 pkt. proc. w porównaniu do sytuacji, kiedy RPO WSL nie byłby w regionie realizowany.
5. Pozytywne oddziaływanie funduszy dostępnych w ramach Programu widoczne jest również w przypadku innych wskaźników analizowanych w ramach badania, w tym szczególnie wskaźnika wydajności pracy i poziomu nakładów brutto na środki trwałe. W latach 2008-2016 wartości tych wskaźników, dzięki otrzymanej pomocy finansowej, mają być średniorocznie wyższe odpowiednio o 0,9 tys. zł/os (wydajność pracy) i 1,0 mld zł (NBnŚT) ponad poziom, jaki byłby obserwowany w scenariuszu nieuwzględniającym wsparcia w ramach Programu.
6. W obecnej perspektywie finansowej UE 2014-2020 alokacja funduszy unijnych w ramach RPO WSL jest wprawdzie wyższa w ujęciu nominalnym do kwoty z lat 2007-2013 (2,4 mld euro w latach 2007-2013 oraz 3,5 mld euro w latach 2014-2020), aczkolwiek jej realna waga przy uwzględnieniu PKB jest mniejsza (6,7% dla lat 2007-2013 oraz 5,1% dla lat 2014-2020). Stąd też należy spodziewać się niższych efektów funduszy wydatkowanych w ramach RPO WSL 2014-2020 w zakresie procesów makroekonomicznych. Wobec powyższego kluczowe staje się dążenie do jak największej efektywności wdrażanych projektów. Jedną z głównych metod realizacji tego celu jest terytorializacja interwencji polegająca na dostosowaniu wielkości i charakteru wsparcia do specyfiki danego subregionu województwa śląskiego.
7. Rozkład środków finansowych w ramach RPO WSL 2014-2020 winien grawitować w kierunku większego udziału wydatków na działalność B+R subregionu centralnego. Natomiast pozostałe subregiony przy uwzględnieniu ich możliwości absorpcyjnych- partycypowałyby w relatywnie większym stopniu w inwestycjach zorientowanych na rozwój ich bazy produkcyjnej poprzez poprawę infrastruktury podstawowej i otoczenia biznesu oraz generalne wsparcie przedsiębiorczości.

2) badanie ewaluacyjne pn. „Analiza koncepcji systemu popytowego wsparcia MSP i pracowników w województwie śląskim w ramach RPO WSL 2014-2020”.

Termin realizacji: 13.04.2015r. – 26.06.2015r.

Wykonawca: Pracownia Badań i Doradztwa “Re-Source” Korczyński Sarapata sp. j.

Koszt: 55042,50

W poniższej tabeli przedstawione zostały rekomendacje oraz ich statusy wdrożenia, uprzednio skonsultowane z IZ oraz IP (WUP w Katowicach) RPO WSL na lata 2014-2020.

Nazwa instytucji inicjującej ewaluację	Nazwa badania	Koszt badania (PLN)	Termin realizacji	Nazwa wykonawcy badania	Wdrożone rekomendacje/ocena użyteczności rekomendacji	Uwagi
Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego	„Analiza koncepcji systemu popytowego wsparcia MSP i pracowników w województwie śląskim w ramach RPO WSL 2014-2020”	55042,50	od 13 kwietnia do 26 czerwca 2015 r.	Pracownia Badań i Doradztwa “Re-Source” Korezyński Sarapata sp. j.	<b>Rekomendacja 1</b> Zaleca się wdrożenie systemu Elektronicznego Bonu Rozwojowego, który poprzez szerokie wykorzystanie systemu informatycznego przyczyni się do uproszczenia i przyspieszenia procedur przyznawania wsparcia przedsiębiorcom i jednocześnie stanowić będzie zachętę do skorzystania z niego.	IZ i IP RPO WSL: rekomendacja do wdrożenia w całości
					<b>Rekomendacja 2</b> Należy podjąć kompleksowe działania zorientowane na uświadomienie potencjalnym odbiorcom wsparcia potrzeby inwestowania w rozwój przedsiębiorstwa, w tym kapitału ludzkiego (wykształcenie nawyku szukania pomocy) w ramach popytowego modelu wsparcia.	IZ i IP RPO WSL: rekomendacja do wdrożenia w całości
					<b>Rekomendacja 3</b> Rekomenduje się wprowadzenie różnych poziomów dofinansowania dla przedsiębiorstw poszczególnych klas wielkości.	IZ i IP RPO WSL: rekomendacja do wdrożenia w całości
					<b>Rekomendacja 4</b> Wsparcie w ramach PSF winno być	IZ i IP RPO WSL: rekomendacja do wdrożenia w

				<p>kierunkowane branżowo. Jednocześnie, ze względu na specyfikę sektora MMSP, jego rolę na regionalnym rynku pracy, w tym jednocześnie ograniczony potencjał branż opartych na wiedzy w regionie, należy rozważyć wyłączenie sektora MMSP, a w szczególności sektora mikroprzedsiębiorstw z procesu branżowego kierunkowania wsparcia w ramach osi priorytetowej 8v w sposób, który wynika z identyfikacji na poziomie całego regionu kluczowych obszarów rozwoju i tzw. inteligentnych specjalizacji lub określić kierunkowanie branżowe na możliwie ogólnym poziomie, umożliwiając uzyskanie wsparcia jak najszerszemu gronu przedsiębiorstw.</p>	całości
				<p><b>Rekomendacja 5</b>  Rekomenduje się kierunkowanie wsparcia w ramach PSF, tak aby wdrożenie systemu przyczyniło się do realizacji celów RPO WSL 2014-2020, w szczególności celów Priorytetu Inwestycyjnego 8v - mierzonych poprzez wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie</li> <li>• Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie</li> </ul>	IZ i IP RPO WSL: rekomendacja do wdrożenia w całości

